

Міністерство освіти і науки України
Львівський державний університет фізичної культури
імені Івана Боберського

Кафедра гуманітарних дисциплін

СИЛАБУС

нормативної дисципліни

ФІЛОСОФІЯ

для аспірантів спеціальностей 017, 014.11, 227, 242

Затверджено на засіданні кафедри гуманітарних дисциплін

Протокол № 1 від 31 серпня 2020 року

Завідувач кафедри гуманітарних дисциплін

кандидат історичних наук, професор

А.С.Полянський

Назва курсу	Філософія
Адреса	м.Львів, вул. Костюшка – 11, ауд., згідно з розкладом викладання курсу
Аспірантура, кафедра, за якою закріплена дисципліна	Кафедра гуманітарних дисциплін
Викладачі	Гринів Олег Іванович – доктор філософських наук, професор
Консультації з курсу відбуваються	Щосереда, 15:00 – 16:00 в приміщенні кафедри гуманітарних наук: м. Львів, вул. Костюшка, 11, ауд.206 <i>Онлайн консультації:</i> за попередньою домовленістю в робочі дні з 8:30 до 17:00
Сторінка курсу	
Інформація про курс	Дисципліна «Філософія» є нормативною дисципліною для аспірантів усіх спеціальностей
1. Коротка анотація курсу	Курс розроблено таким чином, щоб надати учасникам необхідні знання для розкриття особливості розвитку світової філософської, а також української філософської думки в європейському контексті, критики успадкованих концепцій від тоталітарного режиму.
2. Мета та завдання курсу	<ul style="list-style-type: none"> – обґрунтувати місце філософії в системі гуманітарного знання, її зв'язок з наукою та мистецтвом; – розкрити методологічну роль філософії для інших наук; – показати місце філософського світогляду серед його історичних типів; – подати наукову періодизацію історії філософської думки; – висвітлити внесок українських філософів у світову філософську думку; – проаналізувати філософські вчення про людину, її місце в сучасному світі; – аргументувати під філософським оглядом розвиток суспільства й культури; – визначити основні тенденції глобалізаційних процесів
3. Формат курсу	Очний (<i>offline</i>)
4. Очікувані результати	<ul style="list-style-type: none"> – оволодіти поняттєво-категоріальним апаратом і сучасними методами філософського дослідження; – зрозуміти сутність, природу та генезу суспільного процесу, навчання – навчитися аналізувати й систематизувати суспільні явища, з'ясувати причинно-наслідкові зв'язки історично-суспільних подій і процесів; – виважено оцінювати взаємодію об'єктивних умов і суб'єктивних чинників у суспільних процесах; – навчитись конспектувати праці вітчизняних і закордонних

	<p>філософів;</p> <ul style="list-style-type: none"> – зрозуміти логіку розвитку світової та вітчизняної філософської думки; – осягти основні періоди розвитку та особливості вітчизняної філософії; – аргументовано відстоювати свої погляди, брати активну участь у дискусіях для пошуку істини; – набути належної філософської культури; – сформувати власну громадянську позицію; – опанувати основні новітні філософські концепції; – застосовувати набуті теоретичні знання для аналізу суспільних процесів; – набути навиків письмового оформлення своєї позиції в суспільному житті. 				
Формування програмних компетентностей	<p>Загальні компетентності:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, критичного оцінювання, переосмислення, застосування знань у варіативних практичних ситуаціях. ЗК 6. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів), дотримуватися принципів академічної доброчесності. • ЗК 7. Здатність використовувати системний підхід до аналізу процесів і явищ, встановлювати причинно-наслідкові зв'язки. <p>Програмні результати навчання:</p> <p>ПРН 1. Володіти системою знань щодо використання світоглядних теорій та філософських підходів при розв'язанні соціальних і професійних завдань освіти, зокрема фізичної культури та суміжних галузей.</p>				
5. Обсяг курсу	90 годин: 60 год. аудиторних занять, з них 40 год. лекцій, 20 год. семінарських занять і 30 год. самостійної роботи				
6. Ознаки курсу	Рік викладання	Семестр	Успеціальність і її напрями	Курс (рік навчання)	Нормативний
	2020/2021	Перший		1-й	
7. Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з навчальних курсів: історії, соціології, основ релігієзнавства, політології, основ правознавства				
8. Технічне й програмне забезпечення/обладнання	<p>1. Мультимедійний проектор, комп'ютер</p> <p>П.1. Навчальна програма з дисципліни;</p> <p>П.2. Комплект лекцій http://repository.ldufk.edu.ua/Репозитарій бібліотеки Львівського державного університету фізичної культури.</p> <p>П.4. Гринів О. Філософія: курс лекцій для аспірантів. - Львів: Тріада плюс, 2016. - 368 с.</p> <p>П.5. Гринів О. Нариси з історії філософії. - Львів: Світ, 2018. - 432 с.</p> <p>П.6. Гринів О. Історія української філософії. - Львів: Тріада</p>				

	плюс, 2015. - 304 с.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Передбачено: лекції, презентації самостійно опрацьованого матеріалу, дискусії щодо визначених проблем
Ключові слова	Наратив, філософські вчення, світогляд, цивілізація, суперечність, культура, особа, суспільство
Теми	<p>Лекції:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Філософія як світогляд і наука 2. Філософський аналіз пізнання 3. Свідомість і самоусвідомлення особистості. 4. Філософські підходи до суспільства 5. Філософські засади цивілізаційного розвитку 6. Культура як проблема філософії 7. Філософські засади природи та екології 8. Глобальні проблеми людства: філософські засади 9. Антична філософія 10. Особливості середньовічної філософії 11. Філософія епохи Відродження 12. Зародження філософії Нового часу. 13. Німецька критична філософія. 14. Сучасна світова філософія 15. Українська філософія та основні періоди її розвитку. 16. Сучасна українська філософська думка 17. Філософія історії 18. Філософське обґрунтування релігії. 19. Ціннісне означення людського життя. 20. Національна ідея: від філософського обґрунтування до утвердження <p>Семінарські заняття:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сучасна світова філософія 2. Українська філософська думка. 3. Філософська антропологія 4. Свідомість, її походження й сутність 5. Суспільство як саморегулювальна система. 6. Філософія історії 7. Філософія культури
Підсумковий контроль, форма	Іспит у кінці навчального року Комбінований
Критерії оцінювання окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Есе оцінюються по 5 балів 2. Відповіді на семінарських заняттях оцінюються за 3-бальною системою. <p>Підсумкова кількість балів допуску до екзамену – 50. Підсумкова максимальна кількість балів – 100.</p>

	<p>Поточний контроль – відповіді та доповнення на семінарських заняттях, написання есе, самостійна робота (конспект самопідготовки), слайд-презентації; проміжний контроль – написання курсових проєктів, підсумковий контроль – іспит.</p>
<p>Питання до екзамену</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Світогляд, його поняття і функції. 2. Історичні типи світогляду. 3. Філософський світогляд та його особливості. 4. Предмет філософії. 5. Філософські проблеми та дисципліни. 6. Методи філософії. 7. Духовні джерела філософії. 8. Соціальні умови формування філософії 9. Філософія й наука: спорідненість і відмінності. 10. Функції філософії 11. Роль філософії в сузспільному розвитку. 12. Західна й східна моделі філософії. 13. Конфуціанство як філософсько-релігійне вчення. 14. Центральні проблеми у вченнях античних філософів. 15. Натурфілософія, її основна суть та основні проблеми. 16. Особливості філософських шкіл у Давній Греції. 17. Періоди розвитку античної філософії. 18. Особливості філософського вчення Сократа. 19. Філософська система Платона. 20. Філософська система Арістотеля. 21. Ідеальна держава в концепції Платона. 22. Філософія елліністичного періоду. 23. Ідеал життя у вченні Епікура. 24. Основні періоди розвитку філософії Середньовіччя та її проблематика. 25. Релігійний характер середньовічної філософії. 26. Роль християнства у формуванні середньовічної філософії. 27. Основні періоди світового філософського процесу. 28. Ідейні джерела християнського світогляду. 29. Філософія святого Августина. 30. Тома Аквінський – представник західної схоластики. 31. Апологетика та її призначення. 32. Патристика в ранньому періоді середньовічної схоластики. 33. Періодизація й проблематика схоластики. 34. Полеміка реалізму й номіналізму. 35. Причини переходу світогляду від античності до Середньовіччя. 36. Риси філософії Відродження. 37. Основні світоглядні проблеми епохи Відродження. 38. Провідні ідеї чільних представників Реформації. 39. Ідеї протестантизму й сучасність. 40. Основні ідеї праці Н.Макіавеллі й сучасність. 41. Геліоцентрична система Н.Коперника як революційний переворот у світорозумінні

42. Поняття європейської класичної філософії.
43. Характерні риси філософії Нового часу.
44. Емпіризм як основа наукового пізнання істини.
45. Проблеми методу пізнання в філософії Ф.Бекона.
46. Процес пізнання в філософії Р.Декарта.
47. Раціоналізм у філософії Нового часу.
48. Культ розуму в філософії Просвітництва.
49. Ідея вдосконалення людини й суспільства в філософії Просвітництва.
50. Теоретичне обґрунтування діалектики в німецькій критичній філософії.
51. Кантівський моральний категоричний імператив.
52. Періоди в Філософії І.Канта.
53. Г.Гегель про діалектичний розвиток і його закони.
54. Культурні та історично-соціальні передумови зародження сучасної світової філософії.
55. Перегляд усталених класичних підвалин життя в сучасній світовій філософії.
56. Два основні напрями в сучасній філософській думці.
57. «Філософія життя» в філософії Ф. Ніцше.
58. Структура людської психіки за З.Фройдом.
59. Відмінності класичної та некласичної філософії.
60. Антропологічний переворот у сучасній філософії.
61. Образ «надлюдини» в філософії Ф.Ніцше.
62. Екзистенціалізм про сутність людського життя.
63. Проблеми свободи людини та її переживання в філософії екзистенціалізму.
64. Особливості філософування екзистенціалістів.
65. Позитивізм, його проблематика та періодизація.
66. Закон трьох стадій у філософії О.Конта.
67. Причини виникнення «другого позитивізму».
68. Українська філософія в європейському й слов'янському контексті.
69. Основні періоди української філософії.
70. Релігійна проблематика в українській філософії.
71. Філософія Григорія Сковороди як втілення його життя.
72. Вчення Г. Сковороди про три світи.
73. «Нерівність» у філософії Г.Сковороди.
74. Г.Сковорода про «зріднену працю».
75. Соціальна філософія М.Драгоманова.
76. Соціально-філософські проблеми у спадщині І.Франка.
77. Філософія національної ідеї у творчості Т.Шевченка.
78. Національний ідеал у трактуванні І.Франка.
79. «Філософія серця» П.Юркевича
80. Філософія мови О.Потебні
81. «Новоромантизм» Лесі Українки.
82. Ірраціональний волюнтаризм Д.Донцова
83. Волюнтаристський антеїзм В.Липинського.

	<p>84. Філософія традиціоналізму Ю.Липи 85. Антропокосмізм В.Вернадського. 86. Неотомізм Й. Сліпого. 87. Теологізована націософія Л.Силенка. 88. Екзистенціалізм М. Шлемкевича. 89. Персоналізм О.Кульчицького. 90. Історіософська концепція М.Грущевського. 91. Позитивізм в українській філософській думці. 92. Релігійно-філософський ірраціоналізм М.Гоголя. 93. Філософська думка на західноукраїнських землях (І пол.ХІХ ст.) 94. Філософська антропологія як напрям сучасної філософії. 95. Трактатування людини в історії філософії. 96. Співвідношення понять «людина», «особа», «індивід». 97. Взаємозв'язок у генезі людини біологічного, соціального та культурного аспектів. 98. Людське буття як єдність різних сфер. 99. Сенс життя людини. 100. Співвідношення позитивного й негативного визначень свободи. 102. Вплив біологічного на формування соціального в людині. 103 Проблема свідомості в історії філософії. 104. Ознаки свідомості та її структура. 105. Взаємозв'язок свідомості й самосвідомості.</p>
Література та ресурси	<p>1. Причепій Є.М., Черній А.М., Гвоздецький В.Д., Чекаль Л.А.. Філософія: посібник для студентів вищих навчальних закладів.—К.: ВЦ «Академія», 2001. 2. Пазенок В.С. Філософія. Навч.посібн.—К.: Академвидав, 2008. 3. Захара І.С. Українська філософія: навч.посібн. – Л.:ЛНУ імІв.Франка, 2014. 4. Європейський словник філософій: Лексикон неперекладностей.Пер.зфр. Том перший.-- К.: Дух і літера, 2011. 5. Європейський словник філософій: Лексикон неперекладностей.Пер.зфр. Том другий. – К.: Дух і літера, 2011 6. Історія філософії: словник/За ред.В.І.Ярошовця.—К., 2016. 7. Вандишев В.М. Філософія: Екскурс в історію вчень і понять:Навч.посібн.К.: Кондор, 2006. 8. Бібліотека Львівського державного університету фізичної культури http://repository/ldufk/edu/ua/ 9. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського www.nbuv.gov.ua</p>
Методичне забезпечення	<p>1. Гринів О.І Філософія. Курс лекцій для аспірантів.—Львів: Тріада плюс, 2016.</p>

	2. Гринів О.І. Нариси з історії філософії. – Львів: Світ, 2018. 3. Гринів О.І. Історія української філософії. – Львів: Тріада плюс, 2015.
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде видано після його завершення